

POVIŠANE KONCENTRACIJE DELCEV – ANALIZA OBVEŠČANJA V MEDIJIH

Špela Berlot Veselko, CIPRA Slovenija

Ljubljana, 21. 3. 2025

VREME	VODE	VARSTVO OKOLJA	PODNEBNE SPREMEMBE	POTRESI	ZRAK
-------	------	----------------	--------------------	---------	------

ARSO > zrak > kakovost zraka > podatki

ZRAK

Kakovost zraka - napovedi in tekoči podatki

Modelske napovedi

- Modelska napoved ozona
- Modelska napoved delcev PM10
- Modelska napoved indeksa kakovosti zraka (CAMx)

Podatki o kakovosti zraka (SO₂, CO, PM10, PM2,5, O₃, NO₂, benzen)

- Zadnje urne in dnevne ravni onesnaževal
- Indeks in podatki o kakovosti zraka
- XML

Ozon

- Preseganja mejnih vrednosti za ozon v letu 2024 [pdf, 221.1 KB]
- Preseganja mejnih vrednosti za ozon v letu 2025 [pdf, 216.1 KB]

Delci PM10

- Povprečne dnevne ravni delcev PM10 v letu 2024 [pdf, 2.0 MB]
- Povprečne dnevne ravni delcev PM10 v letu 2025 [pdf, 362.1 KB]
- Povprečne mesečne ravni delcev PM10 v letu 2024 [pdf, 246.8 KB]
- Povprečne mesečne ravni delcev PM10 v letu 2025 [pdf, 235.5 KB]
- Preseganje delcev PM10 v letu 2025
- Preseganje delcev PM10 v letu 2024 [pdf, 233.7 KB]

Delci PM2,5

- Povprečne dnevne ravni delcev PM2,5 v letu 2024 [pdf, 623.7 KB]
- Povprečne dnevne ravni delcev PM2,5 v letu 2025 [pdf, 170.9 KB]
- Povprečne mesečne ravni delcev PM2,5 v letu 2024 [pdf, 146.3 KB]
- Povprečne mesečne ravni delcev PM2,5 v letu 2025 [pdf, 141.8 KB]

Kemijska analiza delcev PM10

- Dnevne ravni kovin v delcih PM10 na Iskrbi v letu 2024 [pdf, 232.6 KB]
- Dnevne ravni kovin v delcih PM10 v Ljubljani v letu 2024 [pdf, 256.0 KB]
- Dnevne ravni kovin v delcih PM10 v Mariboru v letu 2024 [pdf, 199.4 KB]
- Dnevne ravni kovin v delcih PM10 v Žerjavu v letu 2024 [pdf, 430.2 KB]
- Dnevne ravni kovin v delcih PM10 v Črnomlju v letu 2024 [pdf, 675.5 KB]
- Dnevne ravni kovin v delcih PM10 v Celju v letu 2024 [pdf, 204.3 KB]
- Dnevne ravni policikličnih ogljikovodikov v delcih PM10 na Iskrbi v letu 2024 [pdf, 197.2 KB]
- Dnevne ravni ionov ogljika in levoglukozana v delcih PM10 v Črnomlju v letu 2024 [pdf, 540.2 KB]
- Dnevne ravni policikličnih ogljikovodikov v delcih PM10 v Ljubljani v letu 2024 [pdf, 212.2 KB]
- Dnevne ravni policikličnih ogljikovodikov v delcih PM10 v Mariboru v letu 2024 [pdf, 200.1 KB]
- Dnevne ravni policikličnih ogljikovodikov v delcih PM10 v Novi Gorici v letu 2024 [pdf, 201.7 KB]
- Dnevne ravni policikličnih ogljikovodikov v delcih PM10 v Črnomlju v letu 2024 [pdf, 309.6 KB]
- Dnevne ravni policikličnih ogljikovodikov v delcih PM10 v Celju v letu 2024 [pdf, 194.3 KB]

Kemijska analiza delcev PM2,5

Obveščanje javnosti o kakovosti zraka v Sloveniji: ARSO

- Uradne meritve kakovosti zraka na spletni strani,
- statistike glede povprečne mesečne in dnevne ravni delcev,
- arhiv podatkov,
- modelske napovedi,
- trenutno stanje.

4 °C Ljubljana

Poišči lokacijo

Danes

8 °C

Jutri

4 °C

Sreda

10 °C

Četrtek

13 °C

Petek

14 °C

Naslednjih
5 dni

17. marec

-1 °C

18. marec

-4 °C

19. marec

-5 °C

20. marec

-3 °C

21. marec

-2 °C

Napoved v besedi

Graf

Vreme v sliki

Kamere

Padavine

Oblačnost

Veter

Temperatura

Toča

Ljubljana, 09:00

Dežuje

4 °C

Hitrost vetra
šibek V
6 km/hVlažnost
visoka
89 %

pon. 17. 3.

↑ 06:11 ↓ 18:11

1 ura / 3 ure

Zrak

17. 3. 2025, 09:00

Delci PM10
µg/m³Dušikov
dioksid µg/
m³

Celje

6

Ljubljana

20

13

Murska Sobota

16

5

Nova Gorica

21

46

Letalstvo

17. 3. 2025, 09:00

Letališče Cerklje ob Krki

>10

Letališče Edvarda Rusjana Maribor

>10

Letališče Jožeta Pučnika Ljubljana

>10

Letališče Portorož

>10

Oblačnost /
Pojavi

Vidnost km

Vode

17. 3. 2025, 09:00

Bohinjsko jezero

Blejsko jezero

Kolpa

Jadransko morje

Plazovi

14. 3. 2025, 14:24

Ljubljana

3

3

Ljubljana

3

3

Ljubljana

3

3

Ljubljana

3

3

Obveščanje javnosti o kakovosti zraka v Sloveniji: Nacionalni inštitut za javno zdravje

Pogosta vprašanja, povezana z obdobji povišanih ravni delcev v zraku

Onesnaženost zraka z delci ima lahko pomembne vplive na zdravje ljudi. Odgovore na najpogostejša vprašanja, povezana z obdobji povišanih ravni delcev v zraku, si lahko preberete spodaj.

- > Hladen del leta je obdobje pogostih akutnih okužb dihal, med nami je še vedno povzročitelj covid-19. Kakšna so priporočila za prezračevanja ob epizodah onesnaženega zunanjega zraka?
- > Kaj je indeks kakovosti zraka?
- > Koliko je zrak v hišah, pisarnah....onesnažen?
- > Kdaj naj pozimi prezračujemo?
- > Ali naj se vozim s kolesom tudi, ko je zrak onesnažen?
- > Ali lahko izpostavljenost onesnaženemu zraku izniči učinke telesne dejavnosti?
- > Ali dejansko kaj pomaga, če tečeš po mestu npr. z buffom čez nos?
- > Koliko onesnaženost zraka v mestih in koliko na podeželju prispeva k večjemu tveganju za srčno-žilne bolezni?
- > Kako je s spodbujanjem aktivnega transporta v epizodah onesnaženega zraka?
- > Ali je pri kurjenju drv večja nevarnost za zastrupitev z ogljikovim oksidom (CO)?
- > Kakšna so ob povišanih koncentracijah delcev PM priporočila za splošno javnost glede uporabe mask na prostem?
- > Dodatna pojasnila glede uporabe mask na prostem za splošno javnost ob povišanih koncentracijah delcev PM
- > Kaj je puščavski prah in kako deluje na zdravje prebivalcev?
- > Kaj je oksidativni potencial delcev (PM)?

Izpostavljeno

<div style="background-color: #1a3d4d; color: white; padding: 5px; margin-bottom: 5px; font-size: 8px;">MOJE OKOLJE</div> <p style="font-size: 10px; margin: 0;">Notranji zrak - Priporočila za prebivalce</p> <p style="font-size: 8px; margin: 5px 0 0 0;">19. 09. 2024</p>	<div style="background-color: #1a3d4d; color: white; padding: 5px; margin-bottom: 5px; font-size: 8px;">MOJE OKOLJE</div> <p style="font-size: 10px; margin: 0;">Kurilna sezona prinaša tudi onesnažen zrak</p> <p style="font-size: 8px; margin: 5px 0 0 0;">26. 10. 2023</p>	<div style="background-color: #1a3d4d; color: white; padding: 5px; margin-bottom: 5px; font-size: 8px;">MOJE OKOLJE</div> <p style="font-size: 10px; margin: 0;">Mednarodni dan čistega zraka za modro nebo</p> <p style="font-size: 8px; margin: 5px 0 0 0;">30. 08. 2024</p>
<div style="background-color: #1a3d4d; color: white; padding: 5px; margin-bottom: 5px; font-size: 8px;">MOJE OKOLJE</div> <p style="font-size: 10px; margin: 0;">Nove globalne smernice o kakovosti zraka Svetovne zdravstvene organizacije (SZO)</p> <p style="font-size: 8px; margin: 5px 0 0 0;">07. 10. 2021</p>	<div style="background-color: #1a3d4d; color: white; padding: 5px; margin-bottom: 5px; font-size: 8px;">MOJE OKOLJE</div> <p style="font-size: 10px; margin: 0;">Povišane ravni delcev v zraku - priporočila za prebivalce</p> <p style="font-size: 8px; margin: 5px 0 0 0;">27. 01. 2025</p>	 <p style="font-size: 10px; margin: 0;">Pomen prezračevanja za naše zdravje</p>

VSI PRISPEVKI →

<div style="background-color: #1a3d4d; color: white; padding: 5px; margin-bottom: 5px; font-size: 8px;">MOJE OKOLJE</div> <p style="font-size: 10px; margin: 0;">»Čist zrak za zdravje« na Dolenjskem</p> <p style="font-size: 8px; margin: 5px 0 0 0;">16. 4. 2025</p> <p style="font-size: 8px; margin-top: 5px;">PODROBNO →</p>	<div style="background-color: #1a3d4d; color: white; padding: 5px; margin-bottom: 5px; font-size: 8px;">OBMOČNA ENOTA MARIBOR</div> <p style="font-size: 10px; margin: 0;">Čist zrak za zdravje</p> <p style="font-size: 8px; margin: 5px 0 0 0;">29. 1. 2025</p> <p style="font-size: 8px; margin-top: 5px;">PODROBNO →</p>	<div style="background-color: #1a3d4d; color: white; padding: 5px; margin-bottom: 5px; font-size: 8px;">IZOBRAŽEVANJA</div> <p style="font-size: 10px; margin: 0;">Mednarodni dan čistega zraka za modro nebo</p> <p style="font-size: 8px; margin: 5px 0 0 0;">5. 9. 2024</p> <p style="font-size: 8px; margin-top: 5px;">PODROBNO →</p>
--	--	---

Obveščanje javnosti o kakovosti zraka v Sloveniji: mediji

Mediji poročajo o stanju kakovosti zraka onesnaženih mestih po svetu ob izjemnih (ekstremnih) situacijah.

→ V kontekst postavijo tudi, kam v svetovnem ali evropskem merilu spada Slovenija.

V Evropi je bil zrak najčistejši na Islandiji, sledita Estonija in Finska. Slovenija se je skupaj z Litvo, Češko, Madžarsko, Malto, Slovaško, Bolgarijo, Hrvaško, Poljsko, Ciprom in Italijo uvrstila v rumeno kategorijo, v kateri je stopnja onesnaženosti zraka do trikrat višja od varnega standarda. Pri podjetju IQAir so zapisali, da je Hrvaška glede zniževanja ravni delcev PM 2,5 dosegla največji napredek, saj se je v primerjavi z letom 2022 letna povprečna stopnja teh delcev znižala za 40 odstotkov. Kot so dodali, je glavni razlog za ta napredek veliko povečanje uporabe obnovljivih virov energije, ki zdaj znašajo že več kot 31 odstotkov energetskih potreb države. Povprečje EU-ja je 23 odstotkov.

MMC | SLOVENIJA SVET ŠPORT KULTURA ZABAVA IN SLOG POSEBNA IZDAJA Kazalo

Vojna v Gazi Vojna v Ukrajini Evropska unija **Evropa** S. in J. Amerika Bliznji vzhod Afrika Azija z Oceanijo 17. 3. 2025 | 10:14

Evropa

A. P. J.
 19. februar 2025 ob 6:10
 Ljubljana/Sarajevo - MMC RTV SLO

Sarajevo, Priština in Skopje se vsako zimo dušijo v smogu, ukrepov pa ni na vidiku

Velika navezanost na uporabo premoga, star vozniki in premalo naložb

"Sarajevo znova med mesti z najbolj onesnaženim zrakom na svetu" - takšne naslove prebiramo zimo za zimo, tudi letos. A ne le Sarajevo, huda onesnaženost zraka pesti tudi druge države na Zahodnem Balkanu, kot sta Kosovo in Severna Makedonija.

Sorodne novice

- V sarajevskem kantonu zaradi onesnaženega zraka razglasili izredne razmere
21. januar 2025
- V vasi Retlje je zrak včasih tako umazan kot v najbolj onesnaženih mestih na svetu
21. januar 2025
- Ljubljana se uvršča med mesta s slabim zrakom, še slabše so razmere v manjših krajih
29. december 2024
- V Skopju nov protest zaradi onesnaženega zraka: "Naš zrak je strupen, naša vlada je gluha"
28. december 2024
- Sarajevo z neslavno statistiko: Po onesnaženosti zraka pristali na tretjem mestu na svetu

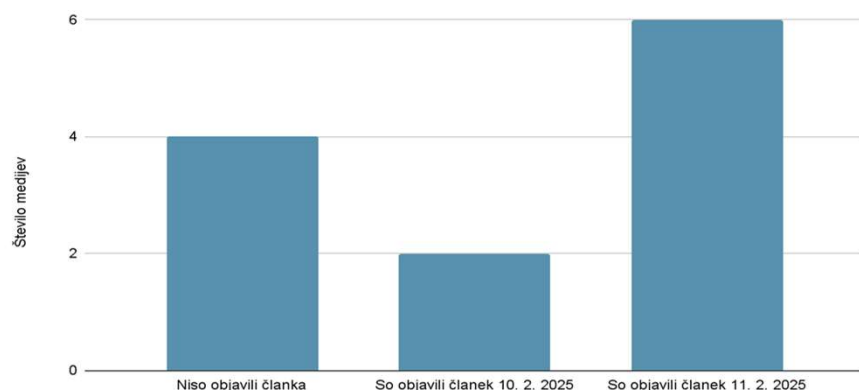

izjiski stolp na hribu Hum, ki leži na

Analiza obdobja slabe kakovosti zraka: 10. 2. 2025 – 14. 2. 2025

→ Pregledali smo 10 spletnih medijskih portalov (MMC, N1, 24ur, Siol, Žurnal24, Slovenian Times, Večer, Nova 24, Domovina, Slovenske novice); 4 niso poročali.

→ Dva od šestih - objavila po dve novice.

Analiza števila člankov o obdobju slabega zraka (11. 2. 2025 - 14. 2. 2025)

- Okolje / NIJZ zaradi onesnaženega zraka priporoča manj fizičnih dejavnosti na prostem, izboljšanje v četrtek**
11. 2. 2025
Arso opozarja na slabo kakovost zraka, ta je posledica povečanih izpustov in vremenskih razmer, ki zadržujejo onesnažen zrak v nižinah. Po pričakovanih se bo stanje izboljšalo v četrtek. NIJZ ob tem svetuje omejitve fizičnih dejavnosti na prostem.
<https://www.rtvslo.si/okolje/nijz-zaradi-onesnazenega-zraka-priporoca-manj-fizicnih-dejavnosti-na-prostem-izboljsanje-v-cetrek/736242>
- Slovenija / Slaba kakovost zraka po Sloveniji**
10. 2. 2025
Zrak v več slovenskih mestih je zelo onesnažen. Izboljšanje pričakujemo v četrtek.
<https://www.rtvslo.si/novostano/slovenija-slaba-kakovost-zraka-po-sloveniji/736153>
- Okolje / Po večini države slaba kakovost zraka, Arso izboljšanje napoveduje šele v četrtek**
10. 2. 2025
Kakovost zraka je zaradi visoke ravni trdnih delcev PM10 v številnih mestih po Sloveniji zelo slaba. Obseben sobotni požar skladišč s plastičnimi izdelki medtem po ugotovitvah pristojnih ni imel večjega škodljivega vpliva na kakovost zraka v Mariboru.
<https://www.rtvslo.si/okolje/po-vecini-drzave-slaba-kakovost-zraka-arso-izboljsanje-napoveduje-sele-v-cetrek/736129>
- Okolje / Sarajevo, Pristina in Skopje se vsako zimo dušijo v smogu, ukrepov pa ni na vidiku**
10. 2. 2025
"Sarajevo zima med mesti z najbolj onesnaženim zrakom na svetu" – takšno ruslovo prebiramo zimo za zimo, tudi letos. A ne le Sarajevo, huda onesnaženost zraka pesti tudi druge države na Zahodnem Balkanu, kot sta Kosovo in Severna Makedonija.
<https://www.rtvslo.si/novostano/sarajevo-pristina-in-skopje-se-vsako-zimo-dušijo-v-smogu-ukrepov-pa-ni-na-vidiku/735754>

NIJZ: Ob onesnaženem zraku omejite fizične aktivnosti na prostem

LOKALNO | 3. 10. 2023, 9:07

Pred zimo in kurilno sezono, ko je zrak pri nas velikokrat onesnažen, so na NIJZ pripravili nekaj priporočil za prebivalce, kako ravnati v primeru...

- Znani rezultati analize zraka po velikem sobotnem požaru v Mariboru**
SLOVENIJA | 12. Feb 2025 | 6
- NIJZ odsvetuje gibanje na prostem. Kje je bil najbolj onesnažen zrak?**
SLOVENIJA | 11. Feb 2025 | 12
- Zrak te dni spet bolj smrdi: Arso izdal opozorilo**
SLOVENIJA | 10. Feb 2025 | 2

Analiza obdobja 11. 2. 2025 – 14. 2. 2025

Kaj sporočajo:

- slaba kakovosti zraka ter posledice slabe kakovosti zraka na zdravje,
- pogosto ne vključijo vzrok – posledica,
- Pozive:
 - k spremljanju priporočil NIJZ,
 - k spremljanju urnih vrednosti delcev in indeksa kakovosti zraka (brez hiperpovezav),
 - prilagoditvi telesne dejavnosti,
 - zračenju (ob nižjih koncentracijah).
- Ni poziva k spremembi vedenja (ogrevanje, prevoz).
- Slikovno gradivo uporabljeno v teh člankih je neprimerno.

Po podatkih Agencije za RS okolje (Arso) je bila ob 13. uri kakovost zraka zaradi onesnaženosti s trdimi delci PM10 z izjemo Obale slaba po celotni Sloveniji. Ob tem je bila kakovost zraka izredno slaba v Kranju, zelo slaba pa v Ljubljani, Novem mestu, Zagorju, Trbovljah, Hrastniku, Celju in Mariboru. "Visoke ravni so posledica povečanih izpustov in vremenskih razmer, ki zadržujejo onesnažen zrak v nižinah," so pojasnili na Arsu, kjer izboljšanje kakovosti zraka po večini države napovedujejo šele v četrtek.

Do takrat predlagajo redno spremljanje izmerjenih vrednosti in prilagoditev dejavnosti na prostem v skladu s priporočili Nacionalnega inštituta za javno zdravje. Ob tem prebivalce pozivajo, naj spremljajo izmerjene **urne vrednosti delcev PM10** oziroma **indeks kakovosti zunanjega zraka**.

Ob jutranjem odhodu v službo, šolo, fakulteto ... ste verjetno zavohali, da zunaj grozno smrdi. Kot so opozorili na Agenciji RS za okolje (Arso), bo danes in v naslednjih dneh kakovost zraka slaba. Zaradi kurjenja in vremenskih razmer, ko se bo nad nami do konca tedna zadrževala debela plast oblačnosti, bodo koncentracije trdnih delcev PM10 (izraz za prah, ki je prisoten v zraku v določenem obdobju) presegale dnevne mejne vrednosti v večjem delu Slovenije.

Na Arsu so zato izdali opozorilo in prebivalce pozvali, naj spremljajo **izmerjene urne vrednosti delcev PM10** oziroma **indeks kakovosti zunanjega zraka** in prilagodijo aktivnosti na prostem skladno s priporočili **Nacionalnega inštituta za javno zdravje (NIJZ)**.

Šaleška dolina v zimskem času FOTO: Shutterstock

Onesnaženost zraka z delci ima namreč lahko pomembne vplive na zdravje ljudi. Foto: BoBo

Pogled na Trbovlje iz zraka. **OBČINA TRBOVLJE**

Foto: Žiga Živalovič jr./BOBO

Foto: Žiga Živalovič jr./BOBO

PROFIMEDIA Otroci na Krasu.

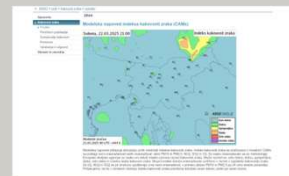
Analiza obdobja 10. 2. 2025 – 14. 2. 2025

Tudi na NIJZ-ju svetujejo spremljanje uradno objavljenih podatkov, sicer pa vsem priporočajo, da bivanje na prostem omejijo na čas, ko je onesnaženost zraka v dnevu najnižja. Vsem svetujejo, da se izogibajo bližini prometnic, za sprehode pa naj izberejo park ali gozd. "Omejimo fizične dejavnosti, zlasti na prostem," so poudarili na NIJZ-ju.

Stroka priporoča tudi prezračevanje bivalnih prostorov takrat, ko je onesnaženost zraka v dnevu najnižja. Za prostore, kjer se zadržuje večje število ljudi, pa svetujejo, da jih tudi zaradi omejevanja širjenja akutnih okužb dihal učinkovito prezračujejo čim večkrat.

Prilagoditev življenjski navad – na čas, ko je onesnaženost zraka v dnevu najnižja >> manjka kontekst, kdaj je najnižja? In kaj je v tem obdobju izjemno povišanih koncentracij najnižja vrednost? Kje so informacije? Kako naj načrtujem dan? >> modelske napovedi?

15:14 49%

arso.gov.si

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE, PODNEBJE IN ENERGIJO
AGENCIJA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA OKOLJE

OPOMORILO

POVIŠANE RAVNI DELCEV PM10
Danes in v naslednjih dneh pričakujemo preseganja dnevne mejne vrednosti PM10 v večjem delu Slovenije. Visoke ravni so posledica povečanih ...

VREMENSKA NAPOVED

ponedeljek	torok	sreda	četek	petek
2/6	1/4	1/4	2/7	1/3

PRENOVA SPLETIŠČA
Uradne strani Agencije za okolje prenašamo na [Vladne spletne strani GOV.SI](#). Hvala za razumevanje.

OBVESTILA
Objav nil
[arhiv](#)

Kontakt
Agencija RS za okolje
Vilharjeva 13
SI-1000 Ljubljana
Tel: +386 (0)1 4284 000
ga@arso.gov.si

izpostavljene osebnosti
Ime in priimek
Kraj in ulična številka
Družbeno-pravna oseba
Ime in priimek
Kraj in ulična številka
KUP številka

Povezave
Vsebuje podatke o okoljskih dejavnostih
Vsebuje podatke o okoljskih dejavnostih
Vsebuje podatke o okoljskih dejavnostih
Vsebuje podatke o okoljskih dejavnostih

21:21 87%

arso.gov.si/zrak/opozorila/

SLOVENIJA
AGENCIJA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA OKOLJE

ZRAK

OPOMORILO
Zrak - opozorila
10. februar 2025
Povišane ravni delcev PM10
Posodobljeno 12.2.2025 ob 9:00

Danes še pričakujemo preseganja dnevne mejne vrednosti delcev PM10 v večjem delu Slovenije. Visoke ravni so posledica povečanih izpustov ter vremenskih razmer, ki zadržujejo onesnažen zrak v nižinah. Jutri se bodo ravni delcev postopoma zniževale, v petek pa bo kakovost zraka dobra.

Predlagamo redno spremljanje izmerjenih urnih vrednosti delcev PM10 oziroma indeksa kakovosti zunanjega zraka ter prilagoditev aktivnosti na prostem skladno s priporočili Nacionalnega inštituta za javno zdravje.

Povezane strani

- [Indeks kakovosti zraka](#)
- [Priporočila NIJZ](#)
- [Urne ravni delcev PM10](#)

Zaradi narave procesov ni mogoče napovedati in pravočasno izdati opozoril za vse nevarne okoljske dogodke, prav tako lahko prihaja do odstopanj napovedi in opozoril od dejanskega razvoja dogodkov. [Več...](#)

Analiza obdobja 10. 2. 2025 - 14. 2. 2025 - družbeni mediji

ARSO vreme
10 February

Napoved onesnaženosti zraka z delci PM10

⚠ Danes in v naslednjih dneh pričakujemo preseganja dnevne mejne vrednosti PM10 v večjem delu Slovenije. Visoke ravni so posledica povečanih izpustov in vremenskih razmer, ki zadržuje onesnažen zrak v nižinah. Izboljšanje kakovosti zraka pričakujemo v četrtek.

⚠ Predlagamo redno spremljanje izmerjenih urnih vrednosti delcev PM10 oziroma indeksa kakovosti zunanjega zraka ter prilagoditev aktivnosti na prostem skladno s priporočili Nacionalnega inštituta za javno zdravje.

Urna napoved ravni delcev PM10

Torek, 11.02.2025 04:00

ARSO OKOLJE

ARSO vreme @meteosl - Feb 10

⚠ Danes in v naslednjih dneh pričakujemo preseganja dnevne mejne vrednosti PM10 v večjem delu Slovenije. Visoke ravni so posledica povečanih izpustov in vremenskih razmer, ki zadržuje onesnažen zrak v nižinah. Izboljšanje kakovosti zraka pričakujemo v četrtek.

ARSO vreme @meteosl - Feb 10

⚠ Predlagamo redno spremljanje izmerjenih urnih vrednosti delcev PM10 oziroma indeksa kakovosti zunanjega zraka ter prilagoditev aktivnosti na prostem skladno s priporočili Nacionalnega inštituta za javno zdravje.

Urna napoved ravni delcev PM10

Ponedeljek, 10.02.2025 22:00

Priporočila za prebivalce ob povišani ravni delcev PM10

Danes je Agencija republike Slovenije za okolje (ARSO) izdala opozorilo o pričakovanem preseganju dnevne mejne vrednosti delcev PM10 v večjem delu Slovenije. Visoke ravni so posledica povečanih izpustov in vremenskih razmer, ki zadržujejo onesnažen zrak v nižinah. Izboljšanje kakovosti zraka je pričakovano v četrtek.

Zapravo posredovano: 10.02.2025
Objavljeno: 10.02.2025

Post

NIJZ @NIJZ_pr

V teh dneh pričakujemo preseganje dnevne mejne vrednosti trdnih delcev PM10 v zraku v večjem delu Slovenije.

Visoke ravni so posledica povečanih izpustov in vremenskih razmer, ki zadržujejo onesnažen zrak v nižinah.

Priporočila za prebivalce

Translate post

- Starši in odrasli:
 - Ljudje z boleznimi srca in žilja.
 - Ljudje z boleznimi dihal (astma, KOPB idr.).
 - Stari in bolni.
 - Ljudje z nižjo socialno-ekonomskim položajem.
- Izpostavljeno: Priporočila za ravnanje prebivalcev ob povišani ravni delcev glede na stopnjo onesnaženosti zraka.
 - Prejeto na prostem omejitve na čas, ko je onesnaženost zraka v dnevni najnižji. Izgibajte se bližini prometnih, industrijskih parkov ali gozd. Ne opravljajte telesnih dejavnosti, omejite se na sprehod.
 - Prejeto prostora (stanje, učilnica) preverite, če je onesnaženost zraka v dnevni najnižji. Prostor, kjer je večje število ljudi (šola, vrt, center, stari domovi) izboljšajte, utrdite lahko napovedujejo vreme poslabšanje ozonov. bolniki. V takih primerih naj hitro prestopijo zbirališča.
 - Redno spremljajte obvestila in napovedi ARSO o kakovosti zraka (www.arso.gov.si) in ravnamo skladno z napotki glede na aktualno raven onesnaženosti (spremljajte indeks kakovosti zraka - AQI).

VPLIVI OKOLJA NA ZDRAVJE

ONESNAŽEN ZUNANJI ZRAK DELCI (PM)

VRHVI ONESNAŽEVANJA

RANLJIVE SKUPINE

- Dojenčki in otroci.
- Starejši odrasli.
- Ljudje z boleznimi srca in žilja.
- Ljudje z boleznimi dihal (astma, KOPB idr.).
- Stari in bolni.
- Ljudje z nižjo socialno-ekonomskim položajem.

VPLIVI NA ZDRAVJE

Kaj lahko sami storimo za zaščito svojega zdravja?

- Uporabljajte Priporočila za ravnanje prebivalcev ob povišani ravni delcev glede na stopnjo onesnaženosti zraka (www.nijz.si).
- Bivanje na prostem omejite na čas, ko je onesnaženost zraka v dnevni najnižji. Prostor, kjer je večje število ljudi (šola, vrt, center, stari domovi) izboljšajte, utrdite lahko napovedujejo vreme poslabšanje ozonov. bolniki. V takih primerih naj hitro prestopijo zbirališča.
- Bivale prostore (domaj) učinkovito prezračujemo, ko je onesnaženost zraka v dnevni najnižji. Prostor, kjer je večje število ljudi (šola, vrt, center, stari domovi) izboljšajte, utrdite lahko napovedujejo vreme poslabšanje ozonov. bolniki. V takih primerih naj hitro prestopijo zbirališča.
- Redno spremljajte obvestila in napovedi ARSO o kakovosti zraka (www.arso.gov.si) in ravnamo skladno z napotki glede na aktualno raven onesnaženosti (spremljajte indeks kakovosti zraka - AQI).
- Dogledujemo k zmanjšanju izpustov v domačem okolju - to lahko storimo tako pri ogrevanju objekta v katerem živimo kot pri načinu transporta.

NIJZ

Nacionalni inštitut za javno zdravje - NIJZ

12 February

Kaj se zgodi v telesu, ko vdihnemo zrak, onesnažen s trdnimi delci? Kako lahko zaščitimo zdravje ob povišani ravni delcev v zraku?

Na vprašanja odgovarja Matjaž Krošel, dr. med., spec. NIJZ.

Več priporočil ob povišani ravni delcev PM10: <https://nijz.si/.../priporocila-za-prebivalce-ob-/>

22 | 12 comments | 4 shares

Analiza obdobja 10. 2. 2025 – 14. 2. 2025 – občine

ARSO opozorilo (10.2.2025):

- 7 občin – kakovost zraka slaba: Ljubljana, Zagorje, Trbovlje, Hrastnik, Celje, Maribor, Novo mesto;
- 1 občina – izjemno slaba: Kranj

Poročanje o slabi kakovosti zraka na spletnih straneh občin –3 od 8 (Kranj, Zagorje, Celje).

Indeks kakovosti zraka

Indeks kakovosti zraka je izračunan na osnovi ravni onesnaževal v $\mu\text{g}/\text{m}^3$

Onesnaževalo/Kakovost zraka	Zelo dobra	Dobra	Sprejemljiva	Slaba	Zelo slaba	Izredno slaba
Delci, manjši od 2,5 μm ($\text{PM}_{2,5}$)	0–10	10–20	20–25	25–50	50–75	75–800
Delci, manjši od 10 μm (PM_{10})	0–20	20–40	40–50	50–100	100–150	150–1.200
Dušikov dioksid (NO_2)	0–40	40–90	90–120	120–230	230–340	340–1.000
Ozon (O_3)	0–50	50–100	100–130	130–240	240–380	380–800
Žveplov dioksid (SO_2)	0–100	100–200	200–350	350–500	500–750	750–1.250

Priporočila za ravnanje glede na Indeks kakovosti zraka, povzeto po EEA (EAQI)

Kakovost zraka	PRIPOROČILA ZA SPLOŠNO POPULACIJO	PRIPOROČILA ZA RANLJIVE SKUPINE**
Zelo dobra ●	Kakovost zraka je zelo dobra. Uživate v svojih običajnih dejavnostih na prostem.	Kakovost zraka je zelo dobra. Uživate v svojih običajnih dejavnostih na prostem.
Dobra ●	Uživajte v svojih običajnih dejavnostih na prostem.	Uživajte v svojih običajnih dejavnostih na prostem.
Sprejemljiva ●	Uživajte v svojih običajnih dejavnostih na prostem.	Razmislite o zmanjšanju intenzivnih dejavnosti na prostem, če občutite simptome.
Slaba ●	Razmislite o zmanjšanju intenzivnih dejavnosti na prostem, če občutite simptome, kot so vnete oči, kašelj ali vneto grlo.	Razmislite o zmanjšanju telesne dejavnosti, zlasti na prostem, še posebej, če občutite simptome.
Zelo slaba ●	Razmislite o zmanjšanju intenzivnih dejavnosti na prostem, če občutite simptome, kot so vnete oči, kašelj ali vneto grlo.	Zmanjšajte telesno dejavnost, zlasti na prostem, še posebej, če občutite simptome.
Izredno slaba ●	Zmanjšajte telesno dejavnost na prostem.	Izogibajte se telesni dejavnosti na prostem.

**Ranjive skupine: odrasli in otroci s težavami oziroma z boleznimi dihal ter odrasli z boleznimi obtokil

[Priporočila za prebivalce ob povišanih ravneh delcev](#)

[Priporočila za prebivalce ob povišanih ravneh ozona](#)

[Indeks kakovosti zraka Evropske okoljske agencije](#)

ZRAK

Podatki avtomatskih merilnih postaj o kakovosti zraka

Za prikaz podatkov izberi postajo na sliki

graf za 1 dan graf za 7 dni graf za 30 dni tabela za 1 dan tabela za 7 dni tabela za 30 dni

Indeks kakovosti zraka ponedeljek, 10. 2. 2025 ob 14:00

Kartografska podlaga: ESRI - World shaded relief

Opomba: Podatki niso preverjeni, niso uradne narave in imajo zgolj informativni pomen!

[Razlaga pojmov in priporočila](#)

Analiza obdobja 10. 2. 2025 – 14. 2. 2025

11. 2. 2025

Slaba kakovost zraka v naslednjih dneh

Agencija za okolje (ARSO) opozarja, da bo v prihodnjih dneh v večjem delu Slovenije, tudi v Kranju, presežena dnevna mejna vrednost delcev PM10. K onesnaženju zraka prispevajo predvsem izpusti iz individualnih kurišč in prometa, neugodne vremenske razmere pa dodatno poslabšujejo stanje, saj zadržujejo onesnažen zrak v nižinah.

Dolgotrajna izpostavljenost onesnaženemu zraku lahko negativno vpliva na zdravje, še posebej pri bolj občutljivih skupinah prebivalstva, kot so dojenčki, mlajši otroci, starejši ter osebe s kroničnimi boleznimi dihal in srca. Lahko povzroča draženje dihal, poslabšanje zdravstvenih težav in splošno slabše počutje. Nacionalni inštitut za javno zdravje (NIJZ) priporoča, da v obdobjih povečane onesnaženosti omejimo telesne aktivnosti na prostem, zračimo prostore v času, ko je onesnaženost manjša, in upoštevamo druge ukrepe za zaščito zdravja. Podrobnejša priporočila so dostopna na [spletni strani NIJZ](#).

Vsak lahko prispeva k izboljšanju kakovosti zraka, zlasti s skrbnim ravnanjem pri ogrevanju in kurjenju. Pomembno je, da uporabljamo primerna goriva, kot so suha drva in peleti, ter ne kurimo odpadkov, kot so plastika, barvan ali lakiran les ter ivernate plošče. Več informacij o pravilnem kurjenju najdete v [zloženki Kako pravilno kurimo z lesom](#).

Prav tako je ključno redno vzdrževanje kurilnih in prezračevalnih naprav ter dimovodov, saj s tem izboljšamo učinkovitost gorenja in zmanjšamo emisije škodljivih delcev. Če imamo staro kurilno napravo, pa je smiselno razmisliti o njeni zamenjavi z do okolja bolj prijazno alternativo. Možnosti za subvencije in nepovratna sredstva pri zamenjavi kurilnih naprav so na voljo prek Eko sklada.

Prikaz kakovosti zraka v Kranju vam je na voljo [na občinski spletni strani](#).

NOVICE IN OBVESTILA

Obvestilo: Povišan delež PM10 delcev v zraku

Celje, Ljubljana, 10. februar 2025 - Z Agencije Republike Slovenije za okolje so nam sporočili, da danes in v naslednjih dneh pričakujejo preseganja dnevne mejne vrednosti delcev PM10 v večjem delu Slovenije. Visoke vrednosti so posledica povečanih izpustov in vremenskih razmer, ki zadržuje onesnažen zrak v nižinah.

Priporočila Nacionalnega inštituta za varovanje zdravja ob povišanju deleža škodljivih delcev v zraku so objavljena TUKAJ.

Izboljšanje kakovosti zraka pričakujemo v četrtek.

« Nazaj

OPOZORILO O POSLABŠANI KAKOVOSTI ZRAKA

10. 2. 2025

Agencija RS za okolje je izdala obvestilo, da danes, v ponedeljek, 10. 2., in v naslednjih dneh pričakujejo preseganja dnevne mejne vrednosti PM10 v večjem delu Slovenije. Visoke ravni so posledica povečanih izpustov in vremenskih razmer, ki zadržuje onesnažen zrak v nižinah. Izboljšanje kakovosti zraka pričakujejo v četrtek.

Predlagajo redno spremljanje izmerjenih urnih vrednosti delcev PM10 oziroma indeksa kakovosti zunanjega zraka ter prilagoditev aktivnosti na prostem skladno s priporočili Nacionalnega inštituta za javno zdravje. Sprotno podatke o kakovosti zraka v Zagorju ob Savi lahko spremljate na povezavi

<https://www.zagorje.si/objava/927360>.

Občina Zagorje ob Savi vujudno prosi vse, ki imate možnost ogrevanja na čistejši vir ogrevanja (kurilno olje, plin, električna), da ne kurite v individualnih kuriščih oz. v kaminih.

Hvala za razumevanje!

Vzorčna fotografija: Onesnaževanje zraka

PREPOVED KURJENJA V NARAVI

10. 2. 2025

Občina Zagorje ob Savi prosi občanke in občane, da ne sežigate odpadkov na svojih vrtovih in travnikih. S takšnim ravnanjem namreč poslabšate kvaliteto zraka tako sebi kot tudi drugim občanom.

Sežiganje vrtnih odpadkov in odpadnega vejevja od obreza dreves v strnjениh naseljih prepoveduje tudi Odlok o ravnanju s komunalnimi odpadki v Občini Zagorje ob Savi (POVEZAVA). Njegovo izvajanje nadzoruje Medobčinski inšpektorat in redarstvo.

Zeleni obrez živih mej in drevja, brez ostalih odpadkov, lahko brezplačno odložite na deponiji v Kotredežu.

Zahvaljujemo se vam, ker ohranjate čisto okolje.

Vzorčna fotografija: Stop znak

Zaključki

- Mediji poročajo, a ne vsi in ne ves čas trajanja onesnaženja (generalizirana sporočila, nekaj odstopaj pri poročanju, fotografije).
- Družbena omrežja – nizki dosegi. Občine z občani komunicirajo malo.
- Obdobja slabše kakovosti zraka so **priložnost za dvig ozaveščenosti**
- **Spremembe komunikacijski sporočil:**
 - **Vzroki:** neprimerno kurjenje, slabe kurilne naprave, dizelski motorji ipd.
 - **Pozivi (kratkoročne spremembe):** k spremljanju obvestil o najnižjih vrednosti onesnaževal > boljša dostopnost do informacij, lažja interpretacija (kdaj odpreti okno, kdaj se gibati).
 - **Pozivi (daljnoročne spremembe):** k energetske sanaciji stavb, spremembi načinov ogrevanja, spremembi potovalnih navad, k pravilnemu kurjenju ...

Hvala za pozornost!

CIPRA Slovenija, društvo za varstvo Alp

slovenija@cipra.org
www.cipra.org/slovenija